

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет екологічної безпеки, інженерії та технологій
Кафедра екології

УЗГОДЖЕНО

Декаан ФЕБІТ

Ірина МАТВЄЄВА Ірина МАТВЄЄВА

« 20 » 04 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН Анатолій ПОЛУХІН

« 26 » 04 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Природоохоронне законодавство»

Освітньо-професійна програма: «Екологія та охорона навколишнього середовища»

Галузь знань: 10 «Природничі науки»

Спеціальність: 101 «Екологія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПРЗ	ЛЗ	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	6	120 / 4,0	32	16	-	72	(1)ДЗ - 6с.	-	Диф.залік – 6 с
Заочна	6,7	120 / 4,0	8	4	-	108	К.р.- 7с.	-	Диф.залік – 7 с

Індекс: НБ-3-101/21 - 2.1.24

Індекс: НБ-3-101з/21 - 2.1.24

Робочу програму навчальної дисципліни «Природоохоронне законодавство» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Екологія та охорона навколишнього середовища», навчальних та робочих навчальних планів №НБ-3-101/21, №РБ-3-101/22 та №НБ-3-101з/21, №РБ-3-101з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 101 «Екологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

доцент кафедри екології, к.б.н. Якименко Г.М.

професор кафедри екології, д.п.н.,
професор Саєнко Т.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Екологія та охорона навколишнього середовища», спеціальності 101 «Екологія» - кафедри екології, № 1 від «06» лютого 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми Радомська М.М.

Завідувач кафедри Дудар Т.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій, протокол № 6 від «10» лютого 2023 р.

Голова НМРР Гроза В.А.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Природоохоронне законодавство»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.03-01-2022
		стор. 2 з 16	

Робочу програму навчальної дисципліни «Природоохоронне законодавство» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Екологія та охорона навколишнього середовища», навчальних та робочих навчальних планів №НБ-3-101/21, №РБ-3-101/22 та №НБ-3-101з/21, №РБ-3-101з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 101 «Екологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

доцент кафедри екології, к.б.н. Якименко Г.М.

професор кафедри екології, д.п.н.,
професор Сашко Т.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Екологія та охорона навколишнього середовища», спеціальності 101 «Екологія» - кафедри екології, № 1 від «06» лютого 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми Радомська М.М.

Завідувач кафедри Дудар Т.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій, протокол № 6 від «10» лютого 2023 р.

Голова НМРР Гроза В.А.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	9
2.4. Домашнє завдання.....	10
2.5. Контрольна (домашня) робота (ЗФН).....	10
2.6. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	10
	10
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	11
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	
	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Природоохоронне законодавство» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце дисципліни в системі професійної підготовки фахівця. Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основами сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі природничих наук.

Метою навчальної дисципліни «Природоохоронне законодавство» формування у студентів бази теоретичних знань з природоохоронного законодавства та навичок практичного застосування в природоохоронній діяльності отриманих знань з екологічного права.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування цілісного уявлення про природоохоронне законодавство;
- опанування еколого-правової термінології;
- вивчення структури природоохоронного законодавства;
- визначення відносин, які виникають між суб'єктами екологічного права;
- оволодіння положеннями міжнародних стандартів і регламентів з екологічного права;
- формування навичок тлумачення та застосування норм екологічного права;
- засвоєння прикладів виступу позивачем і відповідачем в судах за екологічними справами;
- опанування кейсів досудового врегулювання екологічних спорів;
- вміння визначати дії, що суперечать вимогам екологічного законодавства України, та коригувати систему екологічного управління організації для приведення її діяльності у відповідність нормам природоохоронного права.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна:

- ПРН 2. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування;
- ПРН 8. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень;
- ПРН 15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів;
- ПРН 16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі;
- ПРН 17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів;
- ПРН 19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти;
- ПРН 20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства;
- ПРН 22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля;
- ПРН 24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

–К. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов;

–ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності;

–ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

–ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

–ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

–ФК 16. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук;

–ФК 17. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства;

–ФК 19. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління;

–ФК 21. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі;

–ФК 25. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки дисципліни. Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін як, «Заповідна справа», «Екологічна безпека» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Урбоекологія», «Екологічна стандартизація та сертифікація», «Організація та управління в природоохоронній діяльності», «Нормування антропогенного навантаження на довкілля» та Технологічна практика.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Загальні положення екологічного права»

- навчального модуля № 2 «Правове регулювання використання, відтворення та охорони природних ресурсів», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Загальні положення екологічного права»

Інтегровані вимоги модуля №1:

знати:

- структуру природоохоронного законодавства;
- механізми еколого-правового регулювання;
- положення національних та міжнародних актів з екологічного права;
- принципи та методи державного управління в галузі охорони навколишнього природного середовища;
- загальну характеристику права природокористування;
- засади правового забезпечення екологічної безпеки.

вміти:

- визначати головні екологічні аспекти юридичного еколого-правового регулювання;
- проводити аналіз структурних елементів сучасної системи екологічних нормативів і стандартів;
- застосовувати механізми екологічного права у відносинах, що виникають між суб'єктами екологічного права, в т.ч. в судах та при досудовому врегулюванні екологічних спорів;
- застосовувати кейси судових справ при вирішенні екологічних спорів.

Тема 1. Вступ до курсу. Характеристика сучасної системи екологічного права України. Предмет, принципи та джерела українського, європейського та світового екологічного права. Участь України в системі міжнародної природоохоронної співпраці. Глобалізація екологічних процесів та їх організаційно-правове забезпечення в Україні.

Тема 2. Екологічні права та обов'язки громадян

Види та методи регулювання екологічних правовідносин. Поняття екологічних прав суб'єктів екологічного права й екологічних правовідносин. Загальна характеристика системи екологічних прав громадян. Поняття та елементи еколого-правового статусу людини і громадянина. Поняття та види екологічних обов'язків громадян.

Тема 3. Основні положення природоохоронного законодавства України. Законодавче та нормативно-правове регулювання у сфері охорони природи, природокористування та екологічної безпеки. Реформування природоохоронного законодавства України. Основні законодавчі акти у галузі охорони довкілля: Конституція України, постанови Верховної Ради України, кодекси та закони. Укази президента України. Підзаконні нормативно-правові акти у галузі охорони довкілля: постанови Кабінету Міністрів України, накази та розпорядження міністерств та центральних органів виконавчої влади. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», поресурсове законодавство. Закони «Про стратегічну екологічну оцінку» та «Про оцінку впливу на довкілля» як адаптація до європейського екологічного законодавства. Чинність міжнародно-правових норм у системі екологічного права. Зміни в природоохоронному законодавстві за час воєнного стану: Закони України «Про управління відходами», «Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів» та адаптивні постанови Кабінету Міністрів України.

Тема 4. Екологічні нормативи та стандарти. Державний екологічний контроль.

Дія системи екологічних стандартів, нормативів та лімітів. Екологічний моніторинг, екологічний аудит, екологічна сертифікація. Органи державного екологічного контролю. Функції державної екологічної інспекції. Спеціалізована екологічна прокуратура. Інтегрована автоматизована система «Екологічний контроль». Єдина екологічна платформа «Екосистема». Вебресурс «Екозагроза».

Тема 5. Право природокористування. Зміст права природокористування. Характеристика основних принципів права природокористування. Суб'єкти та об'єкти права природокористування, їх класифікація. Умови та порядок виникнення права користування природними ресурсами. Права і обов'язки природокористувачів: загальні та спеціальні. Класифікація видів природокористування, їх характеристика. Права й обов'язки суб'єктів орендних правовідносин природокористування. Правове регулювання природокористування в Україні.

Тема 6. Поняття, ознаки та правове забезпечення екологічної безпеки. Поняття та система права екологічної безпеки. Суб'єкти та об'єкти екологічної безпеки. Види екологічної безпеки, їх характеристика. Класифікація екологічної безпеки за територіальним принципом та за способами забезпечення. Організаційно-правові форми забезпечення екологічної безпеки. Правова організація єдиної системи запобігання і

реагування на надзвичайні екологічні ситуації. Правові засади національної екологічної безпеки.

Тема 7. Юридична відповідальність за екологічні правопорушення. Поняття та функції юридичної відповідальності за порушення природоохоронного законодавства. Підстави для застосування юридичної відповідальності в екологічній сфері. Поняття, ознаки, склад екологічного правопорушення. Об'єкти та види екологічних правопорушень. Види юридичної відповідальності за екологічні правопорушення. Поняття злочину в екологічній сфері. Види злочинних діянь в екологічній сфері. Способи (методи) обчислення шкоди, заподіяної екологічними правопорушеннями. Заходи реагування на екологічні правопорушення. Застосування судової практики при розгляді справ про екологічні правопорушення. Досудове врегулювання екологічних спорів.

Модуль № 2 «Правове регулювання використання, відтворення та охорони природних ресурсів»

Інтегровані вимоги модуля №2:

знати:

- механізми та правовий режим використання, охорони та відтворення атмосферного повітря;

- механізми та правовий режим використання, охорони та відтворення земель;

- механізми та правовий режим використання, охорони та відтворення надр;

- механізми та правовий режим використання, охорони та відтворення вод;

- механізми та правовий режим використання, охорони та відтворення лісів та рослинного світу;

- механізми та правовий режим використання, охорони та відтворення тваринного світу;

- механізми та правовий режим використання та охорони об'єктів природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі.

вміти:

- застосовувати механізми використання, охорони та відтворення атмосферного повітря, підземних та поверхневих вод, земель, надр, рослинного та тваринного світу;

- розрізняти відмінності правового управління об'єктами ПЗФ та Смарагдової мережі в контексті міжнародного та національного природоохоронного законодавства;

- застосовувати кейси судових справ при вирішенні екологічних спорів з питань порушення умов ліцензій, дозволів на користування природними ресурсами або територіями.

Тема 1. Правовий режим використання, охорони та відтворення атмосферного повітря. Атмосферне повітря як об'єкт правового регулювання, охорони та використання. Правове регулювання використання атмосферного повітря. Законодавство України про охорону атмосферного повітря. Економічний механізм забезпечення охорони атмосферного повітря, контроль і державний облік в галузі охорони атмосферного повітря. Захист прав користувачів атмосферного повітря. Контроль за охороною атмосферного повітря. Особливості майнової відповідальності за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону атмосферного повітря.

Тема 2. Правовий режим використання, охорони та відтворення вод. Води як об'єкт правового регулювання, використання, відтворення та охорони. Склад водного фонду України. Право власності на води. Водне законодавство України. Види і права водокористування, охорона вод. Права і обов'язки водокористувачів, відповідальність за порушення водного законодавства. Підстави припинення права спеціального водокористування. Правова охорона вод, її форми. Відшкодування збитків, заподіяних порушенням водного законодавства.

Тема 3. Правовий режим використання, охорони та відтворення земель.

Земля як об'єкт правового регулювання, використання, відновлення та охорони. Поняття та склад земельного фонду України, поділ земель на категорії, правовий режим використання, відтворення та охорони земель. Охоронні та санітарно-захисні зони. Правове регулювання здійснення земельної реформи в Україні. Структура земельних правовідносин. Правові форми власності на землю. Підстави виникнення, зміни та припинення права власності на землю. Поняття та види права землекористування, набуття і припинення права землекористування. Державний земельний кадастр та Публічна кадастрова карта України. Правове регулювання відтворення земель (відновлення їх родючості). Форми та методи охорони земель. Зміст правової охорони земель. Відповідальність за порушення законодавства щодо використання, відтворення й охорони земель. Відшкодування шкоди, заподіяної порушенням земельного законодавства.

Тема 4. Правовий режим використання, охорони та відтворення надр.

Надра як об'єкт правового регулювання, використання та охорони. Призначення Фонду надр України. Правові форми і методи захисту права власності на надра. Надання надр у користування, права та обов'язки надрокористувачів. Плата за користування та охорона надр. Правові засади видобування корисних копалин. Державний контроль за веденням робіт, вивчення і охорони надр. Правові засади ведення Державного кадастру родовищ та проявів корисних копалин України. Відповідальність за порушення законодавства про надра. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної порушенням законодавства про надра. Особливості розгляду спорів у галузі використання та охорони надр.

Тема 5. Правовий режим використання, охорони та відтворення лісів та рослинного світу. Ліс та рослинний світ як об'єкти правового регулювання, використання, відновлення та охорони. Законодавство України про використання, відтворення і охорону рослинного світу. Зелена книга України. Лісовий фонд України. Лісові ресурси. Право власності на ліс та лісокористування. Контроль за охороною, захистом, відтворенням лісів, використанням лісових ресурсів. Правове регулювання заготівлі деревини, живиці та інших другорядних лісових матеріалів. Правові засади державного обліку лісового фонду і ведення лісового кадастру. Плата за використання лісових ресурсів. Відповідальність за порушення лісового законодавства. Особливості майнової (таксової) відповідальності за шкоду, заподіяну рослинному світу та лісу.

Тема 6. Правовий режим використання, охорони та відтворення тваринного світу. Тваринний світ як об'єкт використання, відтворення та правової охорони. Право власності на об'єкти тваринного світу. Право користування об'єктами тваринного світу, його види. Правове регулювання мисливства, полювання та рибальства. Добування диких тварин з метою утримання і розведення у неволі чи напіввільних умовах. Законодавство України про використання, відтворення і охорону тваринного світу. Державний облік ведення кадастру тваринного світу, Червоної книги України. Основні вимоги та принципи права, обов'язки громадян при використанні об'єктів тваринного світу. Особливості майнової (таксової) відповідальності за шкоду, заподіяну знищенням і незаконним добуванням об'єктів тваринного світу.

Тема 7. Правовий режим використання та охорони об'єктів природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі. Природно-заповідний фонд України як об'єкт правової охорони. Поняття та види територій і об'єктів природно-заповідного фонду. Форми права власності на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Правовий режим природного заповідника, національного природного парку, національного ландшафтного парку, заказника, пам'ятки природи та заповідного урочища. Особливості правового режиму ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків і парків-пам'яток садово-паркового мистецтва. Правовий режим охоронних зон природно-заповідного фонду. Функції управління в галузі охорони і використання природно-заповідного фонду. Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Законодавство України про природно-заповідний фонд. Особливості застосування положень міжнародних природоохоронних конвенцій. Правова невизначеність Смарагдової мережі. Майнова (таксова) відповідальність за порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

2.3. Тематичний план.

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
Модуль №1 «Загальні положення екологічного права»									
1.1	Вступ до курсу.	6 семестр				6 семестр			
		6	2	–	4	4	2	–	2
1.2	Екологічні права та обов'язки громадян.	4	2	–	2	2	–	–	2
1.3	Основні положення природоохоронного законодавства України.	12	2	2	8	8	2	–	6
1.4	Екологічні нормативи та стандарти. Державний екологічний контроль.	9	2	2	5	4	–	–	4
1.5	Право природокористування.	4	2	–	2	4	–	–	4
1.6	Поняття, ознаки та правове забезпечення екологічної безпеки.	5	2	–	3	4	–	–	4
1.7	Юридична відповідальність за екологічні правопорушення.	10	2	2 2	4	4	–	–	4
1.8	Модульна контрольна робота №1	4	2	–	2	–	–	–	–
Усього за модулем №1		54	16	8	30	30	4	–	26
Модуль №2 «Правове регулювання використання, відтворення та охорони природних ресурсів»									
2.1	Правовий режим використання, охорони та відтворення атмосферного повітря.	6 семестр				7 семестр			
		8	2	2	4	16	2	2	12
2.2	Правовий режим використання, охорони та відтворення вод.	8	2	2	4	10	–	–	10
2.3	Правовий режим використання, охорони та відтворення земель.	8	2	–	6	10	–	–	10
2.4	Правовий режим використання, охорони та відтворення надр.	7	2	–	5	10	–	–	10
2.5	Правовий режим використання, охорони та відтворення лісів та рослинного світу.	8	2	2	4	12	2	–	10
2.6	Правовий режим використання, охорони та відтворення тваринного світу.	7	2	–	5	10	–	–	10
2.7	Правовий режим використання та охорони об'єктів природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі.	8	2	2	4	10	–	–	10
2.8	Модульна контрольна робота №2	4	2	–	2	–	–	–	–
2.9	Домашнє завдання	8	–	–	8	–	–	–	–
2.10	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	–	–	–	–	8	–	–	8

2.11	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	–	–	–	–	4	–	2	2
Усього за модулем №2		66	16	8	42	90	4	4	82
Усього за навчальною дисципліною		120	32	16	72	120	8	4	108

2.4. Домашнє завдання

Домашнє завдання з дисципліни виконується у шостому семестрі з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та практичних вмінь, набутих здобувачем у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Метою домашнього завдання є оволодіння здобувачами вищої освіти практичних навичок щодо застосування механізмів екологічного права у відносинах, які виникають між суб'єктами екологічного права. Здобувачі мають розробити сценарій вирішення екологічного спору, який виник внаслідок фіксації порушень природоохоронного законодавства суб'єктом господарювання за результатами перевірки Держекоінспекції.

Тема досліджень, змістовна частина в межах певного екологічного спору вибирається здобувачем вищої освіти, обговорюється з керівником та затверджується.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється здобувачем у індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій. Час, потрібний для виконання домашнього завдання – 8 годин самостійної роботи.

2.5. Контрольна (домашня) робота (ЗФН).

Контрольна (домашня) робота з дисципліни «Природоохоронне законодавство» виконується у сьомому семестрі для студентів заочної форми навчання, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та практичних вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Конкретною метою виконання контрольної (домашньої) роботи є формування у студентів сталої системи еколого-правових поглядів і знань, підвищення рівня екологічної свідомості та еколого-правової культури.

Завдання для виконання розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома здобувачів вищої освіти індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій.

2.6. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи з дисципліни «Природоохоронне законодавство» розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома здобувачів вищої освіти.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, кейс, презентація.

3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)

Базова література

3.2.1. Дмитренко І.А. Екологічне право України: Підручник / І.А. Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2020. – 352с.

3.2.2. Екологічне право України. Академічний курс: Підручник / За ред. Ю.С. Шемшученка. - К.: Юридична думка, 2015. – 848 с.

3.2.3. Екологічне право : підручник / [А.П. Гетьман, Г.В. Анісімова, А.К. Соколова та ін.]; за ред. А.П. Гетьмана. – Харків: Право, 2019. – 552с.

3.2.4. Екологічне право України: курс лекцій / за ред. д-ра юрид. наук, проф. кафедри аграрного, земельного та екологічного права НУ«ОЮА» Каракаша І. І. – Одеса : 2020. – 321с.

3.2.5. Кобецька Н.Р. Екологічне право України: Навчальний посібник / Н. Р. Кобецька. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2018. – 352с.

3.2.6. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки: Навчальний посібник / Ю.А. Краснова – К.: ЦП «Компринт», 2019. – 238с.

3.2.7. Хоміч Л., Тимошенко М. Судова практика в екологічних спорах: ваше джерело права. Посібник з природоохоронного законодавства / Л. Хоміч, М.Тимошенко – К.: ТОВ «Екобізнес груп», 2020. – 130 с.

Допоміжна література

3.2.8. Забезпечення екологічної безпеки: підручник / М.В. Сарапіна, В.А. Андронов, С.Р. Артем'єв, О.В. Бригада, О.В. Рибалова. – Х.: НУЦЗУ, 2019. – 246с.

3.2.9. Іванюшенко В.В. Законодавство України про право людини і громадянина на безпечне для життя і здоров'я довкілля: проблемні питання / В.В. Іванюшенко // Правничий вісник /Ун-т економіки та права “КРОК”. – К., 2017. –Вип. 2. – С. 270 – 279.

3.2.10. Кібич І.В. Менеджмент організації природоохоронної діяльності: навч. посіб. – Чернівці: Рута, 2019. – 104с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>

3.3.2. <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/ead800f4-e35a-445d-bb1b-efe23439b54c/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

3.3.3. http://epl.org.ua/images/pdf/people/EUROPEAN_UNION_ENVIRONMENTAL_LAW.pdf

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів		Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	6 семестр	6 семестр		6 семестр	7 семестр
Модуль № 1 «Загальні положення екологічного права»			Модуль № 2 «Правове регулювання використання, відтворення та охорони природних ресурсів»		
Вид навчальної роботи	бали	бали	Вид навчальної роботи	бали	бали
Виконання та захист практичних робіт, розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання (1.3-1,4)х9 б. ; 1.7х8б,1,7х9б.	35 (сумарно)	–	Виконання та захист практичних робіт, розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання (2.1,2.2,2,5) х6б.; 2.7.х7б.	25 (сумарно)	–
			Виконання домашнього завдання	10	–
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням завдань, отриманих під час настановної сесії)	–	–		–	50
	–	–	Виконання контрольної (домашньої) роботи	–	20
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше	21	–	Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше	15	–
			Підсумкова семестрова контрольна робота	–	30
Виконання модульної контрольної роботи №1	15	–	Виконання модульної контрольної роботи №2	15	–
Усього за модулем №1	50	–	Усього за модулем №2	50	–
Усього за модулями №1, №2				100	100
Усього за дисципліною				100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	26.04.23	Фігерідо Мекіучі		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджен				

Додаток 3

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах												Оцінка за національного шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національного шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національного шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національного шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національного шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національного шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національного шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)